

[Bu e-postayı düzgün görüntüleyemiyorsanız lütfen tıklayınız | If you cannot see this message properly, click here to view it in a web browser](#)

Bilgilendirme Notu

Paksoy

Salgın Hastalıklar Süresince Sözleşmelerin İfası *Mart 2020*

Değerli Meslektaşlarımız ve Çalışma Arkadaşlarımız,

Çin'in Wuhan şehrinde başlayan Koronavirüs (COVID – 19) salgını tüm dünyayı etkisi altına almaya devam etmektedir. Çin'den İtalya, İran Cumhuriyeti ve Güney Kore Cumhuriyeti'ne yayılan salgının 11 Mart 2020 tarihi itibari ile Türkiye'de de olduğu kesinleşmiştir. Salgın, kitlelerin sağlığını tehdit ederken aynı zamanda ticareti ve ticari hayatı da olumsuz etkilemektedir. Salgından etkilenen ülkelerin tedbir amaçlı karantina uygulamaları, ülke sınırlarını kapatmaları, ithalat, ihracat ve seyahat yasaklamaları ticari hayatın aksamasına sebep olmaktadır.

Bu koşullar altında sözleşmelerin ifasını gün geçtikçe zorlaşmakta hatta zaman zaman imkânsız hale gelmektedir. Bu bilgilendirme notunda salgın sebebiyle sözleşmelerin ifa edilememesinin sonuçlarını değerlendireceğiz.

Taraflar aralarındaki hukuki ilişkinin salgından olabilecek en hafif şekilde etkilenmesini sağlamak için ilk olarak sözleşmelerindeki mücbir sebep maddelerini kontrol etmeleri ve salgın hastalıkların bu madde kapsamında kalıp kalmadığını değerlendirmelidirler. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu 2017/1190 E. ve 2018/1259 K. numaralı kararında mücbir sebep aşağıdaki gibi tanımlamıştır ve salgın hastalıkların da mücbir sebep kapsamında kaldığını altını çizmiştir;

“Mücbir sebep, sorumlu veya borçlunun faaliyet ve işletmesi dışında meydana gelen genel bir davranış normunun veya borcun ihlaline mutlak ve kaçınılmaz bir şekilde yol açan, öngörülmesi ve karşı konulması mümkün olmayan olağanüstü bir olaydır (Eren, F.: Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Ankara 2017,s. 582). Deprem, sel, yangın, salgın hastalık gibi doğal afetler mücbir sebep sayılır.”

Dolayısıyla, Türk hukuku uyarınca sonradan ortaya çıkan, öngörülmesi mümkün olmayan, tarafların kontrolü dışında gelişen ve **ifa imkânsızlığına sebebiyet veren** salgın hastalık mücbir sebep olarak nitelendirilmektedir. Mücbir sebepten dolayı borçlarını ifa edemeyen taraf, bu borçlarından sorumlu olmamaktadır.

Uygulamada genellikle mücbir sebep halleri sözleşmelerde teker teker sayılarak sınırlandırılmaktadır. Bu sebeple, son 20 yılda dünya meydana gelen ve öldürücü boyutlara ulaşan salgın hastalıklar dikkate alındığında (SARS, kuş gribi, domuz gribi, Koronavirüs gibi) salgın hastalıkların da bir mücbir sebep hali olarak sözleşmelerin mücbir sebebi düzenleyen maddesine eklenmesi düşünülebilir. Nitekim, Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) tarafından 2003 yılında yayınlanan örnek mücbir sebep maddesinde de salgın hastalıkların bir mücbir sebep hali olarak sözleşmelere eklenmesi tavsiye edilmektedir.

Salgın hastalığın ifayı imkansız kılmaması halinde mücbir sebepten söz edilemeyecek olup, şartları varsa aşırı ifa güçlüğü gündeme gelebilecektir. şöyle ki; Türk Borçlar Kanunu madde 138 hükmü uyarınca, sözleşmenin yapıldığı sırada taraflarca öngörülemeyen olağanüstü bir durumun borçludan kaynaklanmayan bir sebeple ortaya çıkması ve sözleşmenin yapıldığı sırada mevcut olguları, kendisinden ifanın istenmesini dürüstlük kurallarına aykırı düşecek derecede borçlu aleyhine değiştirmesi halinde, bundan olumsuz etkilenen tarafın -borcunu henüz ifa etmemiş veya ihtirazi kayıtla (Türk Borçlar Kanunu madde 138'den doğan haklarını saklı tutarak) ifa etmiş olmak kaydıyla- hakimden sözleşmenin değişen şartlara uyarlanmasını talep etme; bunun mümkün olmaması halinde ise, sözleşmeyi sona erdirme hakkı bulunmaktadır.

Yazımızla ilgili olarak arzu ettiğiniz zaman bizimle iletişime geçebilirsiniz

Saygılarımızla,

Serdar Paksoy

Kurucu, Kıdemli ve
Yönetici Ortak

spaksoy@paksoy.av.tr

Simel Sarılioğlu

Counsel

ssariolioglu@paksoy.av.tr

Prof. Dr. Atilla Altop

Paksoy Borçlar Hukuku Danışmanı
Türk Borçlar Kanunu Komisyonu Üyesi,
İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi,
Medenî Hukuk Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Bu not sadece bilgilendirme amaçlı olup hukuki görüş içermemektedir. Bu bilgi notundaki konulara ilişkin bir sorunuz olması halinde lütfen bizi arayınız. Tüm hakları saklıdır.

Paksoy Ortak Avukat Bürosu, yerli ve yabancı yatırımcılara Türkiye'de hukuki danışmanlık ve avukatlık hizmeti sağlamak üzere ortak girişimler, şirket birleşme ve satın almaları, rekabet hukuku, gayrimenkul yatırımları, banka ve finans hukuku, enerji mevzuatı, alt yapı yatırımları, ticari ve idari davalar, iş davaları ve vergi uyumsuzlukları gibi geniş bir yelpazede faaliyet gösteren yerel avukatlık firmasıdır.

Paksoy | Orjin Maslak Eski Büyükdere Cad. No:27 K:11 Maslak 34485 İstanbul www.paksoy.av.tr

[Bilgilendirme e-postalarını almak istemiyorsanız lütfen tıklayınız | If you do not want to receive messages, please click here to unsubscribe](#)

Bu e-posta size SmartMessage kullanılarak gönderilmiştir.